

R E P U B L I K A E S H Q I P Ë R I S Ë

**AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS**

VENDIM

Nr. 889, Datë 10. 06. 2022

“MBI ZBATIMIN E VENDIMIT NR. 755, DATË 09.12.2020 “MBI AUTORIZIMIN E PËRQENDRIMIT TË REALIZUAR NËPËRMJET PËRFTIMIT TË KONTROLLIT TË SHOQËRISË TIRANA INTERNATIONAL AIRPORT SHPK (TIA) NGA SHOQËRIA KASTRATI GROUP SHA””

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Adriana BERBERI	Anëtar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 10. 06. 2022, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Mbi zbatimin e vendimit të KK nr. 755, datë 09.12.2020 “Mbi autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfthimit të kontrollit të shoqërisë Tirana International Airport SHPK (TIA) nga shoqëria Kastrati Group SHA”

Baza Ligjore: Nenet 2, neni 8 dhe 9, neni 24, germa d), dhe neni 28, germa d) të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”; Udhëzimi “Mbi zbatueshmërinë e nenit 8 dhe 9 të ligjit nr.9121 datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm mbi zbatimin e vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 755, datë 09.12.2020 “Mbi autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfthimit të kontrollit të shoqërisë Tirana International Airport SHPK (TIA) nga shoqëria Kastrati Group SHA”

VËREN SE :

Procedura

Komisioni i Konkurrencës me vendimin nr. 755, datë 09.12.2020 “Mbi autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfthimit të kontrollit të shoqërisë Tirana International Airport SHPK (TIA) nga shoqëria Kastrati Group SHA”, vendosi:

- 1- Të autorizojë përqendrimin e realizuar nëpërmjet përfthimit të kontrollit të shoqërisë Tirana International Airport SHPK nga Kastrati Group SHA.

- 2- Kastrati Group SHA, në cilësinë e shoqërisë blerëse duhet të respektojë nenin 9 të ligjit nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.
- 3- Autoriteti i Konkurrencës do të monitorojë për një periudhë 1 vjeçare sjelljen e ndërmarrjes në treg.

Ne zbatim të nenit 28, germa d) të ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës (ligji), Autoriteti i Konkurrencës, nëpërmjet shkresës nr. 534 prot., datë 17.12.2021 “Kërkesë për informacion” dhe shkresës nr. 143 prot., datë 28.02.2022 “Kërkesë për informacion”, i kërkoi TIA informacionin për të vlerësuar zbatimin e pikës 2 të vendimit të Komisionit të Konkurrencës. Me shkresën nr. 239 prot., datë 30.03.2022 “Kthim përgjigje të shkresës suaj datë 17.12.2021, nr. prot. 534”, TIA depozitoi informacionin në lidhje me zbatimin e detyrimeve të përcaktuara në vendim.

Vlerësimi i zbatimit të vendimit.

Referuar pjesës arsyetuese të vendimit të KK nr. 755, datë 09.12.2020, Komisioni i Konkurrencës evidentoi se: *Aeroporti Ndërkombëtar i Tiranës (TIA) zotëron pozitë dominuese në tregun e shërbimeve të infrastrukturës aeroportuale që i ofrohen linjave ajrore dhe shërbimet e asistencës në tokë, pasi ka ekskluzivitetin “de facto” të fluturimeve ndërkombëtare drejt/nga Shqipëria. Për këtë arsye, Aeroporti Ndërkombëtar i Tiranës duhet të zbatojë kushte të barabarta për veprime të njëjta tregtare me palët që do të operojnë në këtë aeroport (shoqëritë ajrore përfshirë dhe ato me kosto të ulët (low cost).*

Me vendimin e mësipërm Komisioni i Konkurrencës, detyroi shoqërinë Kastrati Group SHA, në cilësinë e shoqërisë blerëse, të respektojë nenin 9 të ligjit nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e Konkurrencës”. Zbatimi i detyrimit nga shoqëria Kastrati Group SHA, u realizua nëpërmjet vlerësimit të veprimitarisë së shoqërisë Tirana International Airport, shoqëria target në transaksionit.

Në bazë të Marrëveshjes së Koncesionit, ratifikuar me ligjin nr. 9312 datë 11.11. 2004, TIA ka të drejtën, fuqinë dhe autoritetin që përgjatë kohëzgjatjes së Koncesionit, ndër të tjera të drejtojë, mirëmbajë, menaxhojë dhe zhvillojë Aeroportin Ndërkombëtar “Nënë Tereza”, i cili prej muajit dhjetor 2020 zotërohet 100% nga shoqëria Kastrati Group SHA.

Qeveria e Shqipërisë, referuar klauzolës 2.1.a (ii), (ix) dhe (xii) të Marrëveshjes së Koncesionit, i njeh TIA-s të drejtën e vetme dhe ekskluzive që gjatë Afatit të Koncesionit të administrojë dhe të operojë lëvizjen në tokë dhe shërbimet e lidhura, të drejtën për të zhvilluar marketing ekskluziv për Aeroportin si dhe të drejtën për zhvillimin tregtar ekskluziv në Zonën e Koncesionit.

Në përputhje me Kontratën e Koncesionit, TIA gëzon të drejtën për të lidhur drejtpërdrejt kontrata me shoqëritë ajrore dhe përdoruesit e Aeroportit, duke respektuar kushtet e tregut dhe duke ndjekur politika jo-diskriminuese në ofrimin e shërbimeve aeroportuale dhe komerciale (i.e, Klauzola 18.2 (*Kushtet e Tregut*), Klauzola 18.3 (*Qiratë dhe marrëveshje të tjera Kontraktore*) dhe Klauzola 18.4 (*Mosdiskriminimi*).

Po kështu aktiviteti i TIA-s bëhet konform kuadrit ligjor ndërkombëtar dhe organizatave ndërkombëtare të tilla si: IATA, ICAO, ACI, Konventa e Çikagos etj.

Mbështetur në informacionin e depozituar nga TIA, konstatohet se:

- Gjatë dy viteve të fundit, TIA ka shtuar përpjekjet për hartimin dhe zbatimin e politikave të marketingut ndaj të gjitha kompanive ajrore. Kompania me kosto të ulët Wizz Air ka rritur ndjeshëm praninë e saj në Aeroportin e Tiranës, me 6 avionë të bazuar në TIA dhe planifikon të shtojë dhe dy të tjerë gjatë vitit 2022. Transportuesit shqiptarë Albawings dhe Air Albania kanë rritur gjithashtu praninë e tyre në TIA dhe kanë plane për zgjerim destinacionesh.
- TIA shërben si nyje (Hub) për 11 kompani ndërkombëtare që ofrojnë shërbime tranziti, duke shtuar mundësinë e fluturimeve tranzit ku pasagjeret zgjedhin aeroportin ku duan të kryejnë tranzitin në bazë të orarit, çmimit, kohës së pritjes. Kompanitë LOT dhe Fly Dubai kanë shtuar mundësinë e fluturimeve tranzit për në Amerikën e Veriut, Azi dhe Australi (Fly-Dubai në kod share me Emirates).
- Grupi Lufthansa, si një ndër grupet më dominuese në aviacion, fluturon nga TIA nëpërmjet hub-it të Frankfurtit, Munihut, Vjenës dhe nga nëntori 2021 nëpërmjet hub-it të Zvicrës.
- TIA ka negociuar dhe ka paraqitur një plan biznesi pranë British Airways (BA) dhe duke bërë të mundur ndryshimin e aeroportit ku BA operon, nga London GatWick në Heathrow.
- TIA gjatë vitit 2021 ka nisur punimet për ofrimin e shërbimit aeroportual ekskluziv për avionët charter (General Aviation Area), shërbim që do të jetë plotësisht operativ gjatë gjysmës së dytë të vitit 2022. Avionët charter privat do të kenë mundësi të operojnë nga ky terminal i veçantë, i cili plotëson të gjitha kriteret aeroportuale si pikë e re udhëtimi.
- TIA ka hartuar një strategji për rritjen e numrit të turizmit, sidomos atij që gjenerohet jashtë Shqipërisë (incoming). TIA ka kryer një sërë vizitash pranë zyrave qendrore të operatorëve turistikë të huaj dhe të linjave ajrore përkatëse, ku ka prezantuar potencialin e turizmit shqiptar, mundësitë e zhvillimit të një turizmi të qëndrueshëm që është dhe fillimi i TIA-s për të patur turizëm gjatë të gjithë vitit. TIA ka organizuar FAM TRIPS (udhëtime familjarizimi) në Shqipëri të operatorëve të huaj, ku ne fokus të axhendës kanë qenë takimet business to business. Në këtë mënyrë janë shtuar destinacionet dhe shifrat e turizmit nga Polonia, Ukraina, Kroacia, Republika Çeke, vendet nordike. Tregjet e reja si Arabia Saudite, Egjipti, dhe Bullgaria pritet të konsolidohen më tej gjatë sezonit veror 2022-2023. Gjithashtu TIA ka punuar me Aegean Airline për të bërë të mundur fluturime direkte në ishujt turistike të Kretës dhe Rodos. Ky treg është rritur me 25%.

Sipas statistikave të depozituara, rezulton se numri i pasagjerëve që kanë udhëtuar nëpërmjet TIA gjatë vitit 2021 të jetë rritur me rreth 45% krahasuar me vitin 2020, ndërkohë që numri i avionëve në nisje nga TIA për vitin 2021 është rritur me rreth 58% krahasuar me vitin 2020.

Në funksion të shërbimeve të infrastrukturës aeroportuale dhe shërbimet e asistencës në tokë, si dhe sipas Shtojcës 7 të Marrëveshjes së Koncesionit, TIA ka të përcaktuar listën e shërbimeve që ofron aeroporti dhe pagesat/ tarifën për këto shërbime, të cilat që prej datës së fillimit janë klasifikuar në: Shërbimi në Tokë, i Uljes dhe Ngritjes; Shërbimi për Pasagjerë; Shërbimi i Kargos; Shërbimi i Parkimit të Avionit dhe Shërbimi i Ndriçimit të Aerodromit;

Me ligji nr. 16/2021 datë 08.02.2021 “Për ratifikimin e ndryshimit të Marrëveshjes së Koncesionit ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe shoqërisë koncesionare “Tirana International Airport”, SHPK, “Për ndërtimin, vënien në punë, operimin dhe mirëmbajtjen e aeroportit ndërkombëtar "Nënë Tereza", Tiranë", ratifikuar me ligjin nr.9312, datë 11.11.2004”, të

ndryshuar, është miratuar një ndryshim në pikën 2 të Shtojcës 7 “Pagesa për Pasagjerët” duke reduktuar pagesën bazë për pasagjerët nga 12.5 EUR në 10 EUR për personat mbi 12 vjeç dhe nga 5 EUR në 3 EUR për fëmijë nga 2 deri në 12 vjeç, e cila është reflektuar pranë IATA Reservation System, si platforma ndërkombëtare e shitblerjes së biletës.

Për sa më sipër, Komisioni i Konkurrencës konstaton se Tirana International Airport SHA (TIA), ka respektuar detyrimin për të zbatuar kushte të barabarta për veprime të njëjta tregtare me palët që do të operojnë në këtë aeroport (shoqëritë ajrore përfshirë dhe ato me kosto të ulët (low cost), duke ndërmarrë politika të zgjerimit të kompanive të fluturimit dhe rritje të numrit të destinacioneve, operon me tarifa të rregulluara nga qeveria shqiptare.

Shoqëria Kastrati Group SHA, nëpërmjet shoqërisë Tirana International Airport SHA, ka respektuar detyrimin e përcaktuar në pikën 2 të vendimit nr. 755, datë 09.12.2020, për të mos abuzuar me pozitën dominuese në tregun e shërbimeve të infrastrukturës aeroportuale që i ofrohen linjave ajrore dhe shërbimet e asistencës në tokë.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në bazë të nenit 24, germa d të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”,

VENDOSI:

1. Të mbyllë procedurën e monitorimit mbi zbatimin e vendimit të KK nr. 755, datë 09.12.2020 “Mbi autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfutimit të kontrollit të shoqërisë Tirana International Airport SHPK (TIA) nga shoqëria Kastrati Group SHA”
2. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e vendimit.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS